

Amirkabir University of Technology
Department of Electrical Engineering

A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the
degree of
Master of Science

**Analysis, Design, and Structural Improvement of CMOS Multi
Stage Amplifiers in Switched-Capacitor Circuits**

By:
Farshad Alizadeh Arand

Under supervision of:
Dr. Mohammad Yavari

April 2018

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دانشکده مهندسی برق

کارشناسی ارشد الکترونیک - مدارهای مجتمع

تحلیل طراحی و بهبود ساختاری تقویت کننده های چند طبقه CMOS در
مدارهای سوئیچ شونده خازنی

نگارش:

فرشاد علیزاده آرند

استاد راهنمای:

دکتر محمد یآوری

بهمن ماه ۱۳۹۶

تقدیم به پدر عزیزم و مادرم مهربانم :

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نسیم ساخته تا در سایه درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم، چرا که این دو وجود، پس از پروردگار، مایه هستی ام بوده اند دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب آموختند. آموزگارانی که برایم زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند.

با تشکر:

از استاد با کمالات و شایسته؛ جناب آقای دکتر محمد یآوری که به عنوان استاد راهنما در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و زحمت راهنمایی این رساله را بر عهده گرفتند. از دانشجوهای آزمایشگاه مدارهای مجتمع به دلیل یاری‌ها و راهنمایی‌های بی‌چشم‌داشت‌شان که بسیاری از سختی‌ها را برایم آسان‌تر نمودند.

چکیده

در این پایان‌نامه ابتدا با استفاده از بررسی توان نویز و زمان نشست خطی، روشی برای طراحی تقویت کننده‌های سه طبقه پیشنهاد شده است. در ادامه با طراحی تقویت کننده‌های سه طبقه با ساختار جبران‌سازی RNMC و DFCFC با استفاده از الگوریتم ژنتیک چند هدفه، انعطاف پذیری الگوریتم ژنتیک و مفید بودن آن برای طراحی تقویت کننده‌ها نشان داده شده است. و همچنین بررسی کامل و دقیقی برای توان نویز طبقات هر تقویت کننده انجام شده است. در نهایت نشان داده شده است که روش طراحی پیشنهاد شده برای تقویت کننده سه طبقه با ساختار جبران‌سازی DFCFC قابل اجرا برای هر تقویت کننده ای با تابع تبدیلی مشابه با تابع تبدیل تقویت کننده DFCFC باشد، می‌باشد. و با نشان دادن این موضوع که تقویت کننده دوطبقه با جبران‌سازی کسکود نیز دارای تابع تبدیلی همانند تقویت کننده DFCFC می‌باشد، به طراحی تقویت کننده دوطبقه با ساختار جبران‌سازی کسکود پرداخته شده است. در همه طراحی های انجام شده در این پایان‌نامه، بررسی کاملی بر روی معیارهای عملکردی مهم تقویت کننده‌ها که مناسب برای کاربردهای سوئیچ شونده خازنی می‌باشند، انجام شده است. این معیارها عبارتند از: زمان نشست خطی و غیرخطی، نویز، سطح اشغالی تراشه و توان مصرفی. در این طراحی ها برای یافتن جواب بهینه پارامترهای مدار، طراحی تقویت کننده به یک مسئله بهینه‌سازی تبدیل می‌شود.

یکی از مشکلات تقویت کننده‌های سه طبقه سرعت چرخش کم آن‌ها است که زمان نشست را محدود می‌کند، در نتیجه باید جریان بایاس بیش‌تری مصرف گردد که باعث افزایش توان مصرفی می‌شود. برای رفع این مشکل از یک تقویت کننده کلاس AB در طبقه ورودی تقویت کننده NMC استفاده شده است که باعث بهبود سرعت چرخش طبقه اول و در نتیجه سرعت چرخش کلی تقویت کننده خواهد شد. با مقایسه سرعت چرخش تقویت کننده کلاس AB پیشنهادی با تقویت کننده کلاس A، ۱۹۱٪ بهبود در سرعت چرخش تقویت کننده کلاس AB نسبت به کلاس A مشاهده شده است.

جواب مسئله بهینه‌سازی با استفاده از نرم‌افزار MATLAB به دست آمده و شبیه‌سازی های مداری با استفاده از نرم‌افزار HSPICE و تکنولوژی ۹۰ نانومتر CMOS انجام شده است.

واژه‌های کلیدی

تقویت کننده‌های عملیاتی، جبران‌سازی فرکانسی، زمان نشست، سرعت چرخش، توان نویز، توان مصرفی، بهینه‌سازی، مدارهای سوئیچ شونده خازنی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول مقدمه
۲	۱-۱-مشکلات پیش رو در طراحی آنالوگ.....
۳	۱-۲-هدف و انگیزه پایان نامه
۵	۱-۳-ضرورت استفاده از بهینه‌سازی در طراحی تقویت‌کننده‌های دو طبقه و سه طبقه
۶	۱-۴-ساختار پایان نامه
۷	۲-فصل دوم تقویت‌کننده‌های عملیاتی ترانسانایی و مفاهیم کلی آن‌ها
۷	۲-۱-ملزومات تقویت‌کننده‌ها.....
۸	۲-۱-۱- بهره DC.....
۸	۲-۱-۲- سرعت
۹	۲-۱-۳-حاشیه فاز
۹	۲-۲-تقویت‌کننده تک طبقه.....
۱۰	۲-۳-تقویت‌کننده دو طبقه
۱۲	۲-۳-۱-جبران‌سازی میلر
۱۳	۲-۳-۲-جبران‌سازی کسکود
۱۴	۲-۴-تقویت‌کننده سه طبقه
۱۴	۲-۴-۱-جبران‌سازی NMC و انواع آن.....
۱۷	۲-۴-۲-جبران‌سازی فرکانسی DFCC.....
۱۹	۲-۴-۳-جبران‌سازی فرکانسی با فیدبک فعال
۲۰	۳-فصل سوم روش‌های طراحی تقویت‌کننده‌های دو طبقه و سه طبقه.....
۲۰	۳-۱-روش‌های طراحی تقویت‌کننده سه طبقه
۲۰	۳-۱-۱-طراحی مبتنی بر داشتن هموارترین پاسخ فرکانسی حلقه بسته
۲۱	۳-۱-۲-طراحی بر اساس پارامترهای حلقه باز
۲۲	۳-۱-۳-طراحی بر اساس دقت نشست مشخص
۲۷	۳-۱-۴-بهینه‌سازی زمان نشست و نویز تقویت‌کننده‌های سه طبقه.....
۲۷	۳-۱-۵-روش طراحی با استفاده از الگوریتم‌های بهینه‌سازی

- ۲-۳-روش‌های طراحی تقویت‌کننده‌های دوطبقه ۳۰
- ۲-۳-۱-روش بهینه‌سازی برای تقویت‌کننده دوطبقه با ساختار جبران‌سازی کسکود ۳۰
- ۲-۳-۲-روش بهینه‌سازی برای تقویت‌کننده دوطبقه با ساختار جبران‌سازی کسکود مختلط ۳۴

۴-فصل چهارم طراحی و بهبود ساختاری تقویت‌کننده‌های سه طبقه ۳۵

- ۱-۴-طراحی یک تقویت‌کننده عملیاتی سه طبقه با ساختار جبران‌سازی NMC برای داشتن بهترین عملکرد نویز و زمان نشست ۳۵
- ۱-۴-۱-پیاده‌سازی ترانزیستوری تقویت‌کننده NMC ۳۹
- ۱-۴-۲-ملزومات طراحی تقویت‌کننده ۴۰
- ۱-۴-۳-شبیه‌سازی مداری تقویت‌کننده NMC ۴۱
- ۱-۴-۴-نتایج شبیه‌سازی ۴۲
- ۲-۴-روش‌های طراحی تقویت‌کننده عملیاتی سه طبقه با استفاده از الگوریتم‌های بهینه‌سازی ۴۴
- ۲-۴-۱-الگوریتم ژنتیک چند هدفه ۴۶
- ۲-۴-۲-تحلیل معیارهای عملکردی تقویت‌کننده NMC ۴۸
- ۲-۴-۲-۱-زمان نشست خطی ۴۸
- ۲-۴-۲-۲-زمان نشست غیرخطی (زمان نشست سیگنال بزرگ) ۴۸
- ۲-۴-۳-تحلیل نویز تقویت‌کننده NMC ۴۹
- ۲-۴-۴-توان مصرفی تقویت‌کننده ۵۰
- ۲-۴-۳-روند طراحی تقویت‌کننده‌ی سه طبقه با ساختار جبران‌سازی NMC ۵۰
- ۲-۴-۴-شبیه‌سازی مداری تقویت‌کننده NMC ۵۱
- ۲-۴-۵-نتایج شبیه‌سازی تقویت‌کننده NMC ۵۲
- ۳-۴-طراحی تقویت‌کننده‌های سه طبقه RNMC و DFCCFC با استفاده از روش پیشنهادی ۵۵
- ۳-۴-۱-ساختار جبران‌سازی DFCCFC ۵۶
- ۳-۴-۱-۱-پیاده‌سازی ترانزیستوری تقویت‌کننده DFCCFC ۵۸
- ۳-۴-۲-ساختار جبران‌سازی RNMC ۵۹
- ۳-۴-۳-رفتار غیرخطی پاسخ زمانی تقویت‌کننده‌های RNMC و DFCCFC ۶۰
- ۳-۴-۴-بررسی دقیق نویز تقویت‌کننده‌های RNMC و DFCCFC ۶۱
- ۳-۴-۵-توان مصرفی تقویت‌کننده‌ها ۶۶
- ۳-۴-۶-طراحی تقویت‌کننده‌ها با استفاده از الگوریتم ژنتیک چندهدفه ۶۷
- ۳-۴-۷-طراحی سیستمی تقویت‌کننده‌ها ۶۹
- ۳-۴-۸-شبیه‌سازی مداری تقویت‌کننده‌ها ۷۰
- ۳-۴-۹-نتایج شبیه‌سازی تقویت‌کننده‌ها ۷۱
- ۴-۴-بهبود ساختاری تقویت‌کننده سه طبقه NMC ۸۰

۸۱-۴-۴- تقویت کننده سه طبقه کلاس AB پیشنهادی ۸۱

۸۲-۴-۴- نتایج شبیه سازی ۸۲

۵- فصل پنجم طراحی تقویت کننده های دو طبقه ۸۸

۸۸-۱-۵- ساختار تقویت کننده دو طبقه با جبران سازی کسکود ۸۸

۸۹-۲-۵- پیاده سازی ترانزیستوری تقویت کننده دو طبقه با ساختار جبران سازی کسکود ۸۹

۹۱-۳-۵- تحلیل معیارهای عملکردی تقویت کننده ۹۱

۹۱-۳-۵- زمان نشست سیگنال کوچک ۹۱

۹۲-۳-۵- زمان نشست سیگنال بزرگ ۹۲

۹۲-۳-۵- تحلیل نویز تقویت کننده ۹۲

۹۴-۳-۵- توان مصرفی تقویت کننده ۹۴

۹۵-۴-۵- طراحی تقویت کننده ۹۵

۹۶-۵-۵- نتایج شبیه سازی ۹۶

۶- فصل ششم نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات ۱۰۱

۱۰۱-۱-۶- نتیجه گیری ۱۰۱

۱۰۲-۲-۶- پیشنهادات ۱۰۲

مراجع ۱۰۳

فهرست شکل‌ها

- شکل (۱-۲): بلوک دیاگرام یک تقویت‌کننده تک طبقه..... ۱۰
- شکل (۲-۲): بلوک دیاگرام یک تقویت‌کننده دوطبقه (الف) و مدل سیگنال کوچک تقویت‌کننده دوطبقه (ب)..... ۱۱
- شکل (۳-۲): بلوک دیاگرام یک تقویت‌کننده دوطبقه با ساختار جبران‌سازی میلر..... ۱۲
- شکل (۴-۲): بلوک دیاگرام یک تقویت‌کننده دوطبقه با ساختار جبران‌سازی کسکود با استفاده از بافر جریان..... ۱۳
- شکل (۵-۲): مدل سیگنال کوچک تقویت‌کننده دوطبقه با ساختار جبران‌سازی کسکود..... ۱۳
- شکل (۶-۲): جبران‌سازی NMC..... ۱۵
- شکل (۷-۲): تقویت‌کننده سه طبقه با ساختار جبران‌سازی RNMC..... ۱۵
- شکل (۸-۲): بلوک دیاگرام تقویت‌کننده سه طبقه با ساختار DFCC..... ۱۸
- شکل (۹-۲): جبران‌سازی فرکانسی با فیدبک فعال..... ۱۹
- شکل (۱-۳): خطای نشست برای مقادیر مختلف ω_{ntss} بر حسب [۲۵]..... ۲۵
- شکل (۲-۳): خطای نشست برای مقادیر مختلف α بر حسب ω_{ntss} [۲۵]..... ۲۶
- شکل (۳-۳): خطای نشست برای مقادیر مختلف Z_1 بر حسب ω_{ntss} [۲۵]..... ۲۶
- شکل (۴-۳): پیاده‌سازی ترانزیستوری تقویت‌کننده NMC [۹]..... ۲۸
- شکل (۵-۳): پیاده‌سازی ترانزیستوری تقویت‌کننده دوطبقه با ساختار کسکود [۲۹]..... ۳۱
- شکل (۶-۳): مقادیر تقریبی پارامترهای سیستمی بر حسب دقت نشست تقویت‌کننده برای (الف) ρ ، (ب) ξ و (ج) T_s [۲۹]..... ۳۳
- شکل (۱-۴): نویز خروجی بر حسب ξ ، به ازای مقادیر مختلف α ۳۷
- شکل (۲-۴): نویز خروجی بر حسب ξ ، به ازای مقادیر مختلف Z_1 ۳۸
- شکل (۳-۴): نویز خروجی بر حسب α ، به ازای مقادیر مختلف ξ ۳۸
- شکل (۴-۴): مدار بایاس استفاده شده برای تقویت‌کننده [۶]..... ۴۰

- شکل (۵-۴): مدارهای CMFB تقویت کننده سه طبقه شکل (۳-۴) [۶]. ۴۰
- شکل (۶-۴): مدار نمونه بردار سوئیچ شونده خازنی flip-around ۴۰
- شکل (۷-۴): پاسخ فرکانسی تقویت کننده NMC ۴۳
- شکل (۸-۴): پاسخ خروجی به ازای پله ورودی 1V (پاسخ زمانی سیگنال بزرگ). ۴۳
- شکل (۹-۴): پاسخ خروجی به ازای پله ورودی 100 mV (پاسخ زمانی سیگنال کوچک). ۴۴
- شکل (۱۰-۴): شبیه سازی مونت کارلو برای زمان نشست. ۴۴
- شکل (۱۱-۴): پاسخ فرکانسی تقویت کننده NMC ۵۳
- شکل (۱۲-۴): پاسخ پله خروجی به ازای پله ورودی 100 mV (پاسخ زمانی سیگنال کوچک). ۵۳
- شکل (۱۳-۴): پاسخ پله خروجی به ازای پله ورودی 1V (پاسخ زمانی سیگنال بزرگ). ۵۴
- شکل (۱۴-۴): نمودار مونت کارلو برای زمان نشست ۵۴
- شکل (۱۵-۴): پیاده سازی ترانزیستوری یک تقویت کننده سه طبقه با ساختار DFCCFC ۵۸
- شکل (۱۶-۴): مدل سیگنال کوچک نويز برای (الف) تقویت کننده RNMC و (ب) تقویت کننده DFCCFC ۶۳
- شکل (۱۷-۴): مسئله بهینه سازی ۶۷
- شکل (۱۸-۴): پاسخ پله خروجی تقویت کننده RNMC به ورودی ۱ ولت. ۷۲
- شکل (۱۹-۴): پاسخ پله خروجی تقویت DFCCFC به ازای پله ورودی 1V (پاسخ زمانی سیگنال بزرگ). ۷۲
- شکل (۲۰-۴): پاسخ پله خروجی تقویت DFCCFC به ازای پله ورودی 100 mV (پاسخ زمانی سیگنال کوچک). ۷۳
- شکل (۲۱-۴): پاسخ فرکانسی تقویت کننده RNMC ۷۳
- شکل (۲۲-۴): پاسخ فرکانسی تقویت کننده DFCCFC ۷۳
- شکل (۲۳-۴): شبیه سازی مونت کارلو برای زمان نشست تقویت کننده RNMC. ۷۴
- شکل (۲۴-۴): شبیه سازی مونت کارلو برای زمان نشست تقویت کننده DFCCFC. ۷۴
- شکل (۲۵-۴): چگالی طیف توان نويز طبقات (الف) اول (ب) دوم و (ج) سوم در خروجی تقویت کننده NMC [۹] ۷۶

- شکل (۴-۲۶): چگالی طیف توان نویز طبقات (الف) اول (ب) دوم و (ج) سوم در خروجی تقویت کننده RNMC ۷۷
- شکل (۴-۲۷): چگالی طیف توان نویز طبقات (الف) اول (ب) دوم و (ج) سوم در خروجی تقویت کننده DFCFC ۷۸
- شکل (۴-۲۸): شماتیک تقویت کننده سه طبقه NMC با ساختار کلاس AB پیشنهادی (خازن های جبران سازی، مدار بایاس و مدار CMFB در شکل نشان داده نشده اند). ۸۱
- شکل (۴-۲۹): تغییرات جریان ترانزیستورهای ورودی و جریان خروجی طبقه اول تقویت کننده پیشنهادی در فاز Slewing ۸۴
- شکل (۴-۳۰): تغییرات ولتاژ گره های VL و VR در تقویت کننده پیشنهادی در فاز Slewing ۸۴
- شکل (۴-۳۱): پاسخ پله تقویت کننده کلاس A به ورودی ۱ ولت. ۸۵
- شکل (۴-۳۲): پاسخ پله تقویت کننده کلاس AB پیشنهاد شده به ورودی ۱ ولت. ۸۵
- شکل (۴-۳۳): پاسخ فرکانسی تقویت کننده کلاس AB پیشنهاد شده. ۸۶
- شکل (۴-۳۴): شبیه سازی مونت کارلو برای زمان نشست تقویت کننده پیشنهاد داده شده. ۸۷
- شکل (۵-۱): بلوک دیاگرام یک تقویت کننده دو طبقه با ساختار کسکود ۸۹
- شکل (۵-۲): پیاده سازی ترانزیستوری برای تقویت کننده دو طبقه با ساختار جبران سازی کسکود ۹۰
- شکل (۵-۳): مدار بایاس استفاده شده برای تقویت کننده دو طبقه نشان داده شده در شکل (۵-۲) [۴۷]. ۹۰
- شکل (۵-۴): مدار CMFB استفاده شده برای تعیین کردن ولتاژ مدمشترک خروجی طبقات شکل ۹۰
- شکل (۵-۵): مدل نویز تقویت کننده دو طبقه با ساختار جبران سازی کسکود ۹۳
- شکل (۵-۶): پاسخ زمانی تقویت کننده به ازای پله ورودی 1V (پاسخ زمانی سیگنال بزرگ) ۹۷
- شکل (۵-۷): پاسخ زمانی تقویت کننده به ازای پله ورودی 100 mV (پاسخ زمانی سیگنال کوچک) ۹۷
- شکل (۵-۸): پاسخ فرکانسی تقویت کننده ۹۸
- شکل (۵-۹): شبیه سازی مونت کارلو برای زمان نشست ۹۹
- شکل (۵-۱۰): چگالی طیف توان نویز (الف) طبقه اول و (ب) طبقه دوم در خروجی ۹۹

فهرست جدول‌ها

- جدول (۴-۱): مقادیر نهایی به دست آمده از روش طراحی پیشنهادی برای تقویت‌کننده NMC..... ۳۹
- جدول (۴-۲): ابعاد نهایی ترانزیستورها بعد از شبیه‌سازی ۴۱
- جدول (۴-۳): نتایج شبیه‌سازی در سه گوشه تکنولوژی برای دو طراحی مختلف..... ۴۲
- جدول (۴-۴): مقادیر پارامترهای سیستمی و مداری به دست آمده از الگوریتم ژنتیک..... ۵۱
- جدول (۴-۵): ابعاد نهایی ترانزیستورها بعد از شبیه‌سازی ۵۲
- جدول (۴-۶): نتایج شبیه‌سازی در سه گوشه تکنولوژی برای دو طراحی مختلف..... ۵۲
- جدول (۴-۷): مقایسه انواع روش‌های طراحی شده ۵۵
- جدول (۴-۸): ملزومات تقویت‌کننده‌های طراحی شده ۶۹
- جدول (۴-۹): مقادیر پارامترهای سیستمی و مداری به دست آمده بعد از طراحی ۷۰
- جدول (۴-۱۰): ابعاد نهایی ترانزیستورها در تقویت‌کننده RNMC..... ۷۰
- جدول (۴-۱۱): ابعاد نهایی ترانزیستورها در تقویت‌کننده DFCCFC..... ۷۱
- جدول (۴-۱۲): نتایج شبیه‌سازی برای دو تقویت‌کننده RNMC و DFCCFC در سه گوشه تکنولوژی ۷۱
- جدول (۴-۱۳): توان نویز در خروجی تقویت‌کننده‌ها ناشی از هر طبقه تقویت‌کننده..... ۷۵
- جدول (۴-۱۴): مقایسه نتایج نهایی شبیه‌سازی برای هر سه تقویت‌کننده..... ۷۹
- جدول (۴-۱۵): ابعاد ترانزیستورهای به کار رفته در تقویت‌کننده‌ها..... ۸۳
- جدول (۴-۱۶): خلاصه نتایج شبیه‌سازی تقویت‌کننده‌ها..... ۸۶
- جدول (۵-۱): مقادیر پارامترهای سیستمی و مداری به دست آمده از طراحی ۹۵
- جدول (۵-۲): ابعاد نهایی ترانزیستورهای تقویت‌کننده ۹۵
- جدول (۵-۳): خلاصه نتایج شبیه‌سازی تقویت‌کننده..... ۹۶
- جدول (۵-۴): سهم نویز هر طبقه در خروجی تقویت‌کننده ۹۸
- جدول (۵-۵): مقایسه انواع روش‌های طراحی برای تقویت‌کننده‌های دو طبقه ۱۰۰

واژه نامه

Nested Miller Compensation	جبران سازی میلر تودرتو
Reverse Nested Miller Compensation	جبران سازی میلر تودرتو معکوس
Damping Factor Control Frequency Compensation	جبران سازی کنترل ضریب میرایی
Low drop-out regulator	رگولاتورهای ولتاژ
Symbolic simulations	شبیه سازی های نمادین
Operational Transconductance Amplifier	تقویت کننده هدایت انتقالی
Slew rate	سرعت چرخش
Gain Boosting	افزایش بهره
Folded	تاشده
Miller compensation	جبران سازی میلر
Phase Margin	حاشیه فاز
Cascode Compensation	جبران سازی کسکود
Hybrid Cascode Compensation	جبران سازی کسکود مختلط
Natural-Frequency	فرکانس طبیعی
Damping-Factor	ضریب میرایی
Nested Miller Compensation with Nulling Resistor	جبران سازی میلری تودرتو با مقاومت صفرساز
Nested Miller Compensation with Feedforward g_m Stage	جبران سازی میلری تودرتو با طبقه مستقیم g_m
Normalized real pole	قطب حقیقی نرمالیزه شده
Normalized LHP zero	صفر LHP نرمالیزه شده
Normalized RHP zero	صفر RHP نرمالیزه شده
Power dissipation	توان مصرفی
Total noise	نویز کلی
small signal settling time	زمان نشست سیگنال کوچک
multi objective genetic	ژنتیک چند هدفه
Figure-of-merit	ضریب شایستگی

Pareto Front

مرز پرتو

Slew-Rate Enhancement

بهبود نرخ چرخش

Settling Time

زمان نشست

Folded Cascode

کسکود تا شده

اختصارنامه

NMC	Nested Miller Compensation
RNMC	Reverse Nested Miller Compensation
DFCFC	Damping Factor Control Frequency Compensation
SR	Slew Rate
OTA	Operational Transconductance Amplifier
PM	Phase Margin
NMCNR	Nested Miller Compensation with Nulling Resistor
NMCF	Nested Miller Compensation with Feedforward g_m Stage
NGCC	Nested Gm-C Compensation
LHP	Left Half Plane
RHP	Right Half Plane
FOM	Figure-of-merit

مراجع

- [1] J. Huijsing, *Frequency Compensation Techniques for Low-Power Operational Amplifiers*: Kluwer Academic Publisher, 1995.
- [2] A. Garimella, M. W. Rashid, and P. M. Furth, "Reverse nested miller compensation using current buffers in a three-stage LDO," *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs*, vol. 57, no. 4, pp. 250-254, March 2010.
- [3] S. Guo and H. Lee, "Single-capacitor active-feedback compensation for small-capacitive-load three-stage amplifiers," *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs*, vol. 56, no. 10, pp. 758-762, Aug. 2009.
- [4] K. N. Leung and P. K. Mok, "Nested Miller compensation in low-power CMOS design," *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Analog and Digital Signal Processing*, vol. 48, no. 4, pp. 388-394, Apr. 2001.
- [5] M. Yavari, "Active-feedback single Miller capacitor frequency compensation techniques for three-stage amplifiers," *Journal of Circuits, Systems, and Computers*, vol. 19, no. 07, pp. 1381-1398, Nov.2010.
- [6] S. Golabi, *Analysis, Design, and Structural Improvement of CMOS Operational Amplifiers for Switched-Capacitor Circuits*, Masters of Thesis, Dept. of Electrical Engineering, Amirkabir University of Technology, Oct. 2013.
- [7] A. Pugliese, G. Cappuccino, and G. Cocorullo, "Design procedure for settling time minimization in three-stage nested-Miller amplifiers," *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs*, vol. 55, no. 1, pp. 1-5, Jan. 2008.
- [8] F. Fernandez, A. Rodriguez-Vazquez, J. Huertas, and G. Gielen, Symbolic analysis techniques. Applications to analog design automation, *Symbolic Analysis Techniques. Applications to Dnalog Design Automation*: Wiley-IEEE Press. 1997.
- [9] S. Golabi and M. Yavari, "Design of CMOS three-stage amplifiers for fast-settling switched-capacitor circuits," *Analog Integrated Circuits and Signal Processing*, vol. 80, no. 2, pp. 195-208, May 2014.
- [10] B. K. Ahuja, "An improved frequency compensation technique for CMOS operational amplifiers," *IEEE journal of solid-state circuits*, vol. 18, no. 6, pp. 629-633, Dec. 1983.
- [11] P. J. Hurst, S. H. Lewis, J. P. Keane, F. Aram, and K. C. Dyer, "Miller compensation using current buffers in fully differential CMOS two-stage operational amplifiers,"

- IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 51, no. 2, pp. 275-285, Apr. 2004.
- [12] J. Mahattanakul, "Design procedure for two-stage CMOS operational amplifiers employing current buffer," *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs*, vol. 52, no. 11, pp. 766-770, Nov. 2005.
- [13] G. Palmisano and G. Palumbo, "A compensation strategy for two-stage CMOS opamps based on current buffer," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Fundamental Theory and Applications*, vol. 44, no. 3, pp. 257-262, Mar. 1997.
- [14] K. N. Leung, P. K. T. Mok, and W.-H. Ki, "Right-half-plane zero removal technique for low-voltage low-power nested Miller compensation CMOS amplifier," in *Electronics, Circuits and Systems, 1999. Proceedings of ICECS'99. The 6th IEEE International Conference on*, 1999, vol. 2, pp. 599-602.
- [15] F. You, S. H. Embabi, and E. Sanchez-Sinencio, "Multistage amplifier topologies with nested G/sub m/-C compensation," *IEEE Journal of solid-state circuits*, vol. 32, no. 12, pp. 2000-2011, Dec. 1997.
- [16] K. N. Leung and P. K. Mok, "Analysis of multistage amplifier-frequency compensation," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Fundamental Theory and Applications*, vol. 48, no. 9, pp. 1041-1056, Sept. 2001.
- [17] H. Lee and P. K. Mok, "Active-feedback frequency-compensation technique for low-power multistage amplifiers," *IEEE Journal of Solid-State Circuits*, vol. 38, no. 3, pp. 511-520, March 2003.
- [18] H. Lee and P. K. Mok, "Advances in active-feedback frequency compensation with power optimization and transient improvement," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 51, no. 9, pp. 1690-1696, Sept. 2004.
- [19] M. Jalalifar, M. Yavari, and F. Raissi, "A Novel Frequency Compensation Technique in Three Stage Amplifiers with Active Feedback," *Majlesi Journal of Electrical Engineering*, vol. 4, no. 1, March 2010.
- [20] H. Lee, K. N. Leung, and P. K. Mok, "A dual-path bandwidth extension amplifier topology with dual-loop parallel compensation," *IEEE Journal of Solid-State Circuits*, vol. 38, no. 10, pp. 1739-1744, Sept. 2003.
- [21] C. Qin, L. Zhang, C. Zhou, L. Zhang, Y. Wang, and Z. Yu, "Dual AC Boosting Compensation Scheme for Multi-Stage Amplifiers," *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs*, vol. 64, no. 8, pp. 882-886, Sept. 2017.
- [22] V. Saxena and R. J. Baker, "Indirect compensation techniques for three-stage fully-differential op-amps," in *Circuits and Systems (MWSCAS), 2010 53rd IEEE International Midwest Symposium on*, 2010, pp. 588-591: IEEE.
- [23] C. Song, Z. Zhu, and Y. Yang, "A fast-settling three-stage amplifier using regular Miller plus reversed indirect compensation," *Circuits, Systems, and Signal Processing*, vol. 36, no. 2, pp. 795-810, Apr. 2017.
- [24] A. Pugliese, G. Cappuccino, and G. Cocorullo, "Nested Miller compensation capacitor sizing rules for fast-settling amplifier design," *Electronics Letters*, vol. 41, no. 10, pp. 573-575, May 2005.
- [25] M. Yavari, "A design procedure for CMOS three-stage NMC amplifiers," *IEICE*

- Transactions on Fundamentals*, vol. 94, no. 2, pp. 639-645, Feb. 2011.
- [26] S. Seth and B. Murmann, "Settling time and noise optimization of a three-stage operational transconductance amplifier," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 60, no. 5, pp. 1168-1174, May 2013.
- [27] S. O. Cannizzaro, A. D. Grasso, R. Mita, G. Palumbo, and S. Pennisi, "Design procedures for three-stage CMOS OTAs with nested-Miller compensation," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 54, no. 5, pp. 933-940, May 2007.
- [28] R. Nguyen and B. Murmann, "The design of fast-settling three-stage amplifiers using the open-loop damping factor as a design parameter," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 57, no. 6, pp. 1244-1254, Jan. 2010.
- [29] A. Pugliese, F. Amoroso, G. Cappuccino, and G. Cocorullo, "Design approach for fast-settling two-stage amplifiers employing current-buffer Miller compensation," *Analog Integrated Circuits and Signal Processing*, vol. 59, no. 2, pp. 151-159, Sept. 2009.
- [30] M. Yavari, O. Shoaie, and A. Rodriguez-Vazquez, "Systematic and optimal design of CMOS two-stage opamps with hybrid cascode compensation," in *Design, Automation and Test in Europe*, 2006, vol. 1, p. 6 pp.: IEEE.
- [31] F. A. Amoroso, A. Pugliese, and G. Cappuccino, "Design considerations for fast-settling two-stage Miller-compensated operational amplifiers," in *Electronics, Circuits, and Systems, 2009. ICECS 2009. 16th IEEE International Conference on*, 2009, pp. 5-8: IEEE.
- [32] G. Palmisano, G. Palumbo, and S. Pennisi, "Design procedure for two-stage CMOS transconductance operational amplifiers: A tutorial," *Analog Integrated Circuits and Signal Processing*, vol. 27, no. 3, pp. 179-189, May 2001.
- [33] A. D. Grasso, D. Marano, G. Palumbo, and S. Pennisi, "Analytical comparison of reversed nested Miller frequency compensation techniques," *International Journal of Circuit Theory and Applications*, vol. 38, no. 7, pp. 709-737, May 2010.
- [34] A. D. Grasso, D. Marano, G. Palumbo, and S. Pennisi, "Improved reversed nested Miller frequency compensation technique with voltage buffer and resistor," *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs*, vol. 54, no. 5, pp. 382-386, May 2007.
- [35] A. D. Grasso, G. Palumbo, and S. Pennisi, "Advances in reversed nested Miller compensation," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 54, no. 7, pp. 1459-1470, July 2007.
- [36] K.-P. Ho, C.-F. Chan, C.-S. Choy, and K.-P. Pun, "Reversed nested Miller compensation with voltage buffer and nulling resistor," *IEEE Journal of Solid-State Circuits*, vol. 38, no. 10, pp. 1735-1738, Sept. 2003.
- [37] M. Jalalifar, M. Yavari, and F. Raissi, "A novel topology in reversed nested miller compensation using dual-active capacitance," in *Circuits and Systems, 2008. ISCAS 2008. IEEE International Symposium on*, 2008, pp. 2270-2273: IEEE.
- [38] M. Jalalifar, M. Yavari, and F. Raissi, "A novel topology in RNMC amplifiers with single Miller compensation capacitor," in *Circuits and Systems, 2008. ISCAS 2008. IEEE International Symposium on*, 2008, pp. 296-299: IEEE.

- [39] A. Dastgheib and B. Murmann, "Calculation of total integrated noise in analog circuits," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 55, no. 10, pp. 2988-2993, Apr. 2008.
- [40] M. Figueiredo, R. Santos-Tavares, E. Santin, J. Ferreira, G. Evans, and J. Goes, "A two-stage fully differential inverter-based self-biased CMOS amplifier with high efficiency," *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 58, no. 7, pp. 1591-1603, June 2011.
- [41] R. Santos-Tavares, N. Paulino, J. Higino, J. Goes, and J. P. Oliveira, "Optimization of multi-stage amplifiers in deep-submicron CMOS using a distributed/parallel genetic algorithm," in *Circuits and Systems, 2008. ISCAS 2008. IEEE International Symposium on*, 2008, pp. 724-727: IEEE.
- [42] M. Yavari, "Single-stage class AB operational amplifier for SC circuits," *Electronics letters*, vol. 46, no. 14, pp. 977-979, July.2010.
- [43] M. Yavari and T. Moosazadeh, "A single-stage operational amplifier with enhanced transconductance and slew rate for switched-capacitor circuits," *Analog Integrated Circuits and Signal Processing*, vol. 79, no. 3, pp. 589-598, Jun. 2014.
- [44] M. Yavari and O. Shoaie, "Low-voltage low-power fast-settling CMOS operational transconductance amplifiers for switched-capacitor applications," *IEE Proceedings-Circuits, Devices and Systems*, vol. 151, no. 6, pp. 573-578, Dec. 2004.
- [45] S. Golabi and M. Yavari, "A three-stage class AB operational amplifier with enhanced slew rate for switched-capacitor circuits," *Analog Integrated Circuits and Signal Processing*, vol. 83, no. 1, pp. 111-118, Apr.2015.
- [46] P. Pérez-Nicoli, F. Veirano, P. C. Lisboa, and F. Silveira, "Low-power operational transconductance amplifier with slew-rate enhancement based on non-linear current mirror," *Analog Integrated Circuits and Signal Processing*, vol. 89, no. 3, pp. 521-529, Aug. 2016.
- [47] B. Razavi, *Design of analog CMOS integrated circuits*: McGraw-Hill Professional, 2001.

Abstract:

In this thesis, an analysis of the noise power, and linear settling time for three stage OTAs is firstly introduced, and then OTAs are designed based on this analysis. In the following, three-stage OTAs with RNMC and DFCFC compensation schemes are designed using multi-objective genetic algorithm. Genetic algorithm flexibility and usability to design OTAs are demonstrated in this research. Furthermore, a complete and accurate analysis of noise power of each stage in OTAs is performed. Eventually, it is shown that the proposed method to design three-stage OTAs with DFCFC compensation technique is applicable to any OTA with a similar transfer function. Also, a conclusion has been made that two-stage OTA with cascode compensation structure has similar transfer function to DFCFC. For this aim, a two-stage OTA with cascode compensation structure is designed. In all designs, linear and non-linear settling times, noise, area and power consumption are evaluated because they are important for SC circuits. Optimum value of circuit parameters are achieved by optimization methods.

One of the most problems of three-stage OTAs is small slew rate which limits the settling time. To resolve this problem, a class AB OTA is used at the input of NMC OTA which improves the slew rate of the first stage, and hence, the OTA overall slew rate. By comparing slew rate of proposed class AB with class A, 191% slew rate is improved.

The optimization problem is solved using MATLAB global optimization toolbox and circuit level simulation results are provided using a 90 nm CMOS technology.

Keywords: Multi stage Operational amplifiers, frequency compensation, settling time, slew rate, noise power, optimization, switched capacitor circuits

Amirkabir University of Technology
Department of Electrical Engineering

A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the
degree of
Master of Science

**Analysis, Design, and Structural Improvement of CMOS Multi
Stage Amplifiers in Switched-Capacitor Circuits**

By:
Farshad Alizadeh Arand

Under supervision of:
Dr. Mohammad Yavari

April 2018